

Instagram: stela_knjige

Facebook: stela

www.stelaknjige.rs

NASLOV ORIGINALA

Lyla Sage
Done and dusted

Copyright © 2023 by Lyla Sage
Translation rights arranged by the Sandra Dijkstra Literary Agency.
All Rights Reserved.
Za izdanje na srpskom jeziku © Publik praktikum 2026

ZA IZDAVAČA

Marko Sabovljević

UREDNIK

Marina Sabovljević

LEKTURA I KOREKTURA

Lidija Cenić

DIZAJN KORICA

Dragana Milićević

SLOG I PRELOM

Dizajn studio Layout

ŠTAMPA

Alpha print, Zemun

TIRAŽ

1.000

IZDAVAČ

Publik praktikum, imprint Stela
Dobrovoljačka 10/I, Zemun
office@publikpraktikum.rs
011/4202 544; 011/4202 545

GODINA IZDANJA

2026

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se kopirati ni prenositi u bilo kom obliku ili bilo kojim sredstvima, elektronskim ili mehaničkim, uključujući foto-kopiranje, snimanje ili bilo koji sistem za skladištenje i pretraživanje informacija, bez pismenog odobrenja izdavača.

LAJLA SEJDŽ

PRAŠNJAVA
LJUBAVNA PRIČA

Prevela sa engleskog
Milica Gnjatović

Stela

*Za Lea. Mog Hajvejmena, moj zrak sunca
i jednu jedinu kap kiše. Nedostaješ mi svakog dana.*

Upozorenje o sadržaju

Ova knjiga je namenjena odraslim čitaocima (18+). *Prašnjava ljubavna priča* sadrži vulgarne izraze i eksplicitne opise seksualnih odnosa.

Dodatna upozorenja o sadržaju i mogućim okidačima:

- Anksioznost
- Trauma nakon povrede
- Unošenje alkohola
- Razmatranja o ADHD simptomu (poremećaj pažnje i hiperaktivnost)
- Pominjanje zloupotrebe droga
- Pominjanje bivšeg ljubavnika koji je opsednut kontrolom u vezi
- Smrt roditelja (u prošlosti, izvan samog romana)
- Napad panike (jedan u romanu)
- Razgovori o toksičnom okruženju tokom odrastanja
- Razgovori o toksičnim roditeljskim odnosima

Autorkina napomena

Kad sam počela da pišem *Prašnjavu ljubavnu priču*, želela sam da pišem o junakinji s kojom se ja i druge žene poput mene možemo poistovetiti. Volim da čitam i pročitala sam, kao i vi, mnogo knjiga. Postoji mnoštvo književnih likova koji su mi veoma dragi, ali s kojima nisam mogla da se povežem onoliko duboko koliko bih želela jer se to kako je biti u njihovim glavama toliko razlikuje u odnosu na to kako je biti u mojoj.

Junakinja romana zove se Emi. Emi i ja nemamo previše toga zajedničkog, ali Emi, kao i ja, ima ADHD. Razlike u načinu na koji naši mozgovi rade mogu biti suptilne, ali to ne znači da one ne postoje i da ne utiču na to kako živimo svoj život.

Znam da se postavljanje dijagnoze ADHD-a različito odražava na svakog od nas, ali ako ste ikada imali problem da objasnite zašto bukvalno sve ostavljate za poslednji trenutak, zašto se osećate kao da nemate kontrolu, zašto vam se čini kao da vam je jezik nalik na strano telo u ustima kad je muzika preglasna ili imate bilo koju drugu od bezbrojnih senzacija koje su deo ADHD-a, možda ćete se pronaći na stranicama knjige.

Emi i ja vas razumemo.

Uživajte u čitanju,

Lajla

**DUSTED /D-AST-ED/
(SLENG NA ZAPADU SAD): GLAGOL.**

Biti zbačen s konja.

1.

EMI

„Klementina Rajder, kunem ti se, ako ćeš biti potištena čitave noći, vraćam te kući”, rekla je Tedi.

„Nisam potištena!”, pobunila sam se iako definitivno jesam bila. Povratak kući tako deluje na mene. Baš kao i kad me Tedi oslovljava punim imenom. Ozbiljno, ko još svoju jedinu ćerku nazove po voću?

Kad je reč o izlascima, Tedi ih shvata veoma ozbiljno, a kada Tedi nešto shvata ozbiljno, oko toga nema rasprave. Obično mi to ne smeta. Tedi je moja najbolja prijateljica. Poznaje me bolje nego što poznajem sebe i zna šta mi je potrebno pre nego što i sama shvatim. Kad sam jutros odlučila da se spakujem i iselim iz stana, raskinem sa dečkom preko ceduljice koju sam zalepila na frižider i napustim karijeru u trkama oko buradi, vozila sam 480 kilometra pravo do njene kuće u našem malom rodnom gradu.

Još nisam ni istovarila stvari iz svog kamioneta parkiranog na Tedinom prilazu.

Prepoznala sam zemljani put kojim nas je Tedi vozila i istog trenutka zažalila što nisam ostala u njemu.

„Đavolja čizma? Stvarno?”, upitala sam. Znala sam da u Medoularku nemamo mnogo opcija, ali „Đavolja čizma” je bila upravo mesto koje bih rado izbegla. Šanse da poznajem

bukvalno svakoga ko se u ovom trenutku nalazi tamo bile su zastrašujuće visoke.

Moja braća i tata još nisu znali da sam se vratila kući i silno sam želela da tako i ostane, makar još neko vreme.

„Da, ‘Đavolja čizma’. Zabavno je i nema razmišljanja”, objasnila je. „A tebi je upravo to i potrebno, Emi, da se zabaviš i ne razmišljaš ni o čemu.” Iskreno, verovatno mi je upravo to i bilo potrebno, ali Tedina definicija zabave se oduvek pomalo razlikovala od moje.

„Znaš šta je zabavno?”, upitala sam. „Vino i...”

Tedi me je prekinula i dovršila rečenicu.

„Vino i *Sweet Home Alabama*¹ jesu zabavni. U pravu si”, rekla je. „Ali Emi, provela si mesec dana u svom stanu u Denveru, pijuci vino i gledajući *Sweet Home Alabama*. Bukvalno sam svaki put kad bih te pozvala preko *Fejstajma* čula Patrika Dempsija kako biva ostavljen pred oltarom i pred očima bi mi se pojavile njegove uplakane plave oči – postoji granica preko koje to više ne mogu da podnesem.”

„To je najbolja scena u čitavom filmu”, pobunila sam se. „Slama ti srce i *istovremeno* ga vraća u život.”

Tedi je stavila ruku na srce. „Ne potcenjujem vrednost tog filma”, rekla je. „Nikada to ne bih učinila. Samo kažem da postoji razlog što si se vratila kući umesto da ga odgledaš trideset drugi put.”

Prokletstvo. Mrzim kad je u pravu.

„U redu”, predala sam se. „Ali ti častiš sve ture.”

Tedi se nasmejala. „Previše si skromna. Zašto bih ja plaćala tvoje piće – ili svoje – kad znam da barem deseterica muškaraca u ‘Đavoljoj čizmi’ jedva čeka da nas časti istim?”

„Precenjuješ moju moć zavodjenja”, rekla sam.

¹ Film iz 2002. koji govori o devojci koja se iz velegrada vraća u svoj mali, rodni grad. (Prim. prev.)

„A ti potcenjuješ moju”, rekla je Tedi i namignula. „A i ti si Klementina Rajder”, dodala je, „šampionka u trci oko buradi i pripadnica najomiljenije porodice u Medoularku. Ljudi će se verovatno otimati oko toga ko će ti platiti piće, a samim tim i meni.”

Iznervirano sam uzdahnula.

Tedi mi je uputila jedan od svojih pobjedničkih osmeha.

„Otkako si otišla na koledž i počela da se takmičiš, nije te bilo maltene deset godina, a kad bi i dolazila, viđala si samo svoju porodicu i mene”, nastavila je. „Od miljenice Medoularka pretvorila si se u misteriju Medoularka. Ljudi će biti srećni što te vide.”

Tedin kamionet se polako zaustavio. Pogledala sam kroz prozor na suvozačevoj strani u poznati zemljani parking. Bio je prepun. Naravno da jeste – bio je petak uveče u Medoularku, u Vajomingu.

Zašto epizoda koja me je naterala da se spakujem, napustim svoj život u Denveru i zbrišem nazad kući nije mogla da sačeka do ponedjeljka?

„Đavolja čizma” je bila jedan od najstarijih barova u Vajomingu i nalazila se maltene na granici okruga Medoulark. Dovoljno daleko od puta da bi se njena klijentela gotovo isključivo svodila na lokalce. Spolja nije izgledala naročito upečatljivo. Iskreno, nije ni iznutra. Bila je to stara drvena građevina podignuta u stilu klasičnog saluna. Zidove je krasila iskrzana farba i mnoštvo neonskih reklama, a iznad ulaza je visila tabla od šperploče na kojoj je sprejom bila naslikana kaubojska čizma sa đavoljim trozupcem u njoj. Nigde u baru zapravo nije pisalo „Đavolja čizma” – ni na vratima, ni na kriglama, ni na čemu. Oduvek je tu bila samo slika usamljene čizme i trozupca.

Iako smo i dalje bile u kamionetu, već sam mogla da čujem bend. Svirali su obradu pesme Henka Vilijamsa. Bilo je tek devet uveče, što znači da će klasici kantri muzike potrajati sve dok publika ne bude počela da traži neke novije hitove uz koje

može da đuska i peva. Držala sam palčeve da ćemo Tedi i ja otići pre nego što do toga dođe.

Ali nisam previše računala na to.

„Hej.” Sa vozačkog sedišta začuo se nežan Tedin glas.

„Ako zaista ne želiš da budeš ovde, možemo da odemo, ali ne mogu da zamislim ništa što bih radije radila nego da provedem prvu noć nakon što se moja najbolja drugarica vratila kući na mestu koje obe potajno obožavamo.” I jesam obožavala ovo mesto iako sam to nerado priznavala. „Ovde se uvek sjajno provedemo. Rizik je mali, a nagrada velika.”

Uzdahnula sam. Postojao je jedan mali deo mene koji je... bio uzbuđen što je pred „Đavoljom čizmom”. Što je kod kuće.

I još manji deo koji je znao da je Tedi u pravu. Lepo ćemo se provesti, ljudi će biti ljubazni i verovatno nećemo morati da plaćamo svoje piće. To je bila ta stvar u vezi Medoularka – bio je predvidiv. Čak i utešan. Dve stvari koje su mi upravo sada bile potrebne.

„Šta želiš da radiš, Emi?”, upitala je Tedi.

Pogledala sam je. „Želim da ostanemo”, rekla sam. I to sam i mislila.

Njen megavatski osmeh mogao je da obasja čitav Medoulark i sve okolne okruge. Posegnula je za mojom rukom i stisnula je.

„To je moja devojka. Idemo.”

Diši duboko, Emi. Povukla sam ručku da otvorim suvozačeva vrata i snažno ih gurnula. Njen *ford rendžer* iz 84. imao je svojih mušica – jedva upotrebljiva vrata bila su jedna od njih.

Čim su mi čizme dotakle tlo, čvor u stomaku počeo je da se razvezuje. Bilo je nečeg utešnog u tom zvuku. Osećaj kamenčića pod đonovima čizama podsetio me je da sam dobro. Bio mi je poznat. U poslednje vreme mi je sve bilo nepoznato, ali ne i ovo. Ne i dom.

Nakon što sam provela tolike godine planirajući kako da pobegnem iz Medoularka, nisam bila sigurna kako ću se osećati kad

mu se budem vratila. Dolazila sam za praznike, rođendane, na poneki vikend, ali mi se ovog puta činilo da se vraćam na duže. Mislila sam da ću se, kao i godinama ranije, osećati kao u klopci.

Ali nisam. Osećala sam se blaženo normalno.

Duboko sam udahnula svež noćni vazduh. Činilo se kao da se sa svakim udahom polako oslobađam tereta koji mi je pritiskao grudi.

Čula sam kako Tedi prilazi mojoj strani kamioneta dok sam zatvarala vrata. „Prokletstvo, Rajderova”, rekla je. „Maltene sam zaboravila koliko si zgodna.”

Osmehnula sam se. Iskrenim osmehom.

Njeni komplimenti bili su zlata vredni jer sam znala da zaista misli ono što kaže. Tedi je iskrena, neustrašiva i puna ljubavi. Nikada ne govori ništa iza čega ne može da stane.

„Već idem kući s tobom večeras, Andersenova. Ne moraš me zasipati komplimentima”, rekla sam i uhvatila je podruku. „Nas dve smo sjajan par.”

I jesmo bile.

Tedi i ja smo bile nerazdvojne još otkako je njen tata počeo da radi na ranču moje porodice, pre više od dvadeset godina. Iako smo nakon koledža poslednje četiri godine provele u različitim gradovima, čule smo se maltene svakog dana i Tedi je vozila osam sati do Denvera barem četiri puta godišnje. Bila sam srećna što imam takvu prijateljicu, onakvu o kakvoj najveći broj ljudi može samo da sanja.

Kad sam se ranije tokom današnjeg dana pojavila na njenom prilazu, čitav moj život bio je spakovan u kamionet. Nije ni trepnula. Nije pitala za stan, dečka, karijeru koju sam ostavila iza sebe. Samo me je nahranila sirom i dijet-kolom i pustila da sledećih nekoliko sati provedem jadikujući na njenom kauču. A onda je pljesnula rukama, što je bio njen znak da idemo dalje,

i naredila mi da pronađem nešto u njenom ormaru jer večeras idemo u provod.

Završila sam u jednostavnoj beloj majici s bretelama, trenutno prekrivenoj mojom omiljenom teksas jaknom s postavom od veštačkog krzna, i crnoj satenskoj suknji iz Tedinog ormara. Šlic je bio nešto viši nego što sam navikla – stizao je do iznad sredine butine – ali mi se sviđalo kako je činila da se osećam. Zavodljivo. Nosila sam crne kaubojske čizme koje nikada ne bi smele da se nađu na manje od deset koraka od konja, ali bile su savršene za noć u baru.

Tedi je nosila crnu majicu s kratkim rukavima isečenu iznad struka i svetloplave farmerke koje su joj stajale bukvalno kao salivene. Njena kosa boje bakra bila je vezana u visoki konjski rep koji je poskakivao sa svakim njenim korakom.

„Jesi li spremna, dušo?“, upitala je.

Još jedan dubok udah svežeg vazduha Vajominga. *Sve je u redu, Emi*, rekla sam sebi. *Tvoje čizme više nisu u uzengijama. Na čvrstom si tlu.*

„Spremna sam.”

2.

EMI

Čim sam prešla prag „Đavolje čizme”, imala sam osećaj kao da sam navukla svoje omiljene farmerke. Jednostavno je sve... bilo na svom mestu. Bila je mračno, pomalo zapušteno i mirisalo je na ustajali duvanski dim. Pušenje u zatvorenom prostoru je u Vajomingu zabranjeno 2005. godine, ali niko nije prigovarao kada bi u „Đavoljoj čizmi” tu i tamo neko zapalio.

Bila je to, uostalom, prava pravcata lokalna birtija, osvetljena samo mekim žutim svetlom iza šanka, svetlima bine i mnoštvom neonskih reklama.

Bilo je nečega u tom neonskom svetlu koje seče tamu.

Moja omiljena reklama je prikazivala kauboja koji jaše pivsku flašu poput bika i stajala je tačno iznad mog omiljenog visokog stola u uglu. Čini mi se da nikada nisam videla „Đavolju čizmu” na dnevnom svetlu i iskreno, nisam ni želela. Sve je delovalo mnogo tajanstvenije okupano neonskim svetlom.

I svi su izgledali mnogo bolje. To je ono što je ljude u „Čizmi” redovno uvaljivalo u nevolje.

Nakon nekoliko koraka, osetila sam kako čizme počinju da mi se lepe za pod - verovatno su uživale u božanstvenom ukusu viskija prosipanog već trideset godina - dok smo Tedi i ja išle ka mom uglu s neonskim kaubojem.

„Dobro, pijemo li večeras svetlo ili tamno piće?“, pitala me je Tedi.

„Svetlo“, rekla sam, znajući da to u „Đavoljoj čizmi“ znači da imamo dve opcije: votku ili tekilu. Ni na trenutak nisam sumnjala da će Tedi izabrati tekilu.

„Tekila, dakle“, rekla je. Neke stvari se nikada ne menjaju.

Ništa ne može da se meri s tim poznatim osećajem kad si okružen ljudima koje voliš, a ja sam Tedi beskrajno volela.

„Ti samo ostani ovde i nastavi da izgledaš zgodno i misteriozno, a ja idem da nam uzmem prvu turu“, vikala je Tedi nadglasavajući bend.

„Meni tekila-sodu, važi?“ Znala sam da će se ako ne preciziram, vratiti sa dva šota tekile. Svakoj. „Daj da se večeras postepeno zagrejem.“

Tedi je prevrnula očima i krenula ka šanku. „Dobro. Tekila-soda. Zasad.“

„Sa dodatkom limete, molim!“, povikala sam za njom. Mahnula je rukom ne okrenuvši se, dajući mi do znanja da me je čula.

Skinula sam teksas jaknu i prebacila je preko naslona stolice pre nego što ću sestri i početi da gledam unaokolo.

Prepoznala sam neke od redovnih mušterija za šankom – Džordža, Freda, Edgara i Harvija. Mislim da su dolazili ovamo svake večeri od postanka sveta. Nekada je tu bio i peti član njihovog malog kružoka, ali je Džimi Bruks pre nekoliko godina preminuo. Niko nikada nije sedao na njihova mesta u dnu šanka – čak je i Džimijevo mesto još bilo upražnjeno. Pitala sam se hoće li iko ikada biti dovoljno hrabar ili lud da sedne tu. Ti ljudi jesu bili stari, ali su i dalje za sve bili strah i trepet.

Tedi je stigla do šanka i upravo je njihala svojim konjskim repom pred Edgarom, bez sumnje pokušavajući da ga ubedi da nam plati piće.

Bend je prešao na obradu pesme Vejlna Dženingsa *I've Always Been Crazy*. Gomila ljudi se gurala ispred bine urlajući

refren. Posmatrala sam ih i njihov neobuzdani entuzijazam mi je prizvao širok osmeh na lice.

„Emi?” Skrenula sam pogled s grupe pevajućih kauboja prema vlasniku tog dubokog glasa.

„Keni, zdravo.” Nisam mogla da se setim kad sam poslednji put videla Kenija Vajata – možda na maturskoj večeri – ali odmah sam ga prepoznala. Njegova tamnoplava kosa bila je kratko ošišana, a nosio je i uredno podšišanu bradu koju nikada ne bih očekivala na njemu. Keni je bio poznatiji kao bivši kvoterbek srednje škole Medoularka, ali je takođe bio i nekadašnji pratilac Emi Rajder na jesenjoj proslavi povratka u školu.

„Mnogo mi je drago što te vidim”, rekla sam dok sam ustajala da ga zagrlim. Zagrlio me je i snažno stegao u naručju. Kad sam se povukla, ostavio je jednu ruku na mom struku, pa sam i ja ostavila svoju na njegovom ramenu. Kada si u Medoularku... pretpostavljam.

„Prokletstvo, Em. Prošlo je toliko vremena. Mislio sam da ćeš trenutno biti na WRPA² turneji.” Ženska profesionalna rodeo asocijacija je verovatno mislila isto.

„Odlučila sam da napravim pauzu”, rekla sam, započinjući unapred pripremljenu priču koju sam uvežbavala tokom čitavog putovanja od Denvera do Medoularka. „Već se toliko dugo takmičim, pa sam odlučila da provedem neko vreme s porodicom. A i baš mi je nedostajao ranč.”

Nežno mi je stegao struk. Nije da mi nije prijalo.

„Tvoj otac i braća vode baš ozbiljan posao tamo. Sigurno su srećni što si im se vratila.” Da, sigurna sam da će biti. Kad saznaju da sam se vratila. „Koliko dugo planiraš da ostaneš?” *Zauvek, najverovatnije* pomislila sam, s obzirom na činjenicu da trenutno nisam bila u stanju ni da se popnem na konja.

2 *Women's Professional Rodeo Association.* (Prim. prev.)

Za nekoga ko je čitav život proveo jašući, činjenica da ne uspevam da probijem mentalnu blokadu nastalu zbog povrede prilikom pada s konja predstavljala je pravu noćnu moru. Znala sam da su, ako želim da se uopšte vratim u sedlo, a kamoli takmičim, Medoulark i *Rebel blu* mesta na kojima treba da počnem.

„Najmanje nekoliko meseci”, rekla sam trudeći se da mi glas odzvanja entuzijazmom, ali ne toliko da zvuči namešteno. „Lepo je biti kod kuće.”

Keni mi se nasmešio. Širokim, toplim, iskrenim osmehom. „Baš mi je drago što te vidim, Emi. Sjajno izgledaš. Baš sjajno.” Osetila sam kako mi obrazi poprimaju duboku grimiznu boju. Keni je oduvek bio šarmer. Način na koji me je gledao, kao da je sve ovo vreme samo čekao na mene, zajedno sa iskrenošću u njegovom glasu, učinili su da poželim da pobegnem i sakrijem se.

Umesto toga, uzvratila sam mu osmehom i rekla: „I meni je drago što te vidim, Keni.”

„Dok si ovde, mogli bismo češće da se...” Kenijeve reči je presekao bend koji je nespretno prekinuo izvođenje pesme *Good Hearted Woman*. Zbunjena tišina pala je na bar dok su svi iščekivali njihov sledeći potez.

Nakon nekoliko sekundi, gitarista na stil-gitari je zasvirao uvodne note - o bože, ne - *Oh My Darlin' Clementine*.

Samo su dve osobe nalazile da je zabavno da me muče tom pesmom svaki put kad uđem u prostoriju. Jedna od njih bio je moj najstariji brat Gas, za koga sam znala da se trenutno nalazi izvan granica Vajominga. To je moglo da znači samo jedno. On je bio ovde.

Besno sam pogledom pretraživala bar u potrazi za njim. *Tim kretenom*. Posetioci „Đavolje čizme” su počeli da pevaju i njišu se, mnogi od njih su mi dobacivali glupave osmehe. Ta pesma je praktično predstavljala internu šalu čitavog gradića,

ali ja sam trenutno bila usredsređena isključivo na pronalaženje prokletog šaljivdžije.

Nisam ga videla, ali je morao biti tu negde. Otkud on uopšte u „Đavoljoj čizmi”? Zar nije imao kule od limenki piva da slaže u dnevnoj sobi? Flaše viskija da puca u njih?

Ako je uspeo da natera bend da prekine program, verovatno je bio u blizini bine. Bez razmišljanja sam se uputila u tom pravcu. Dok sam hodala, nastavila sam pogledom da pretražujem bar. Loša ideja za devojkicu kojoj koordinacija radi samo kad je na konju.

Spotakla sam se o sopstvene čizme i naletela na nešto tvrdo.

Grudi.

Muške grudi.

Njegove grudi.

Pogledala sam u njihovog vlasnika, čije je lice krasio samozadovoljni kež.

Bio je to on.

Luk Bruks.